

Број: 685/25

Датум: 29.05.2025. године

На основу члана 65. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 73/18, 27/18- др. закон, 67/19, 6/20- др. закони, 11/21- аутентично тумачење, 67/21, 67/21- др. закон, 76/23 и 19/25) и члана 79. Статута Државног универзитета у Новом Пазару (бр. 3757-01/24 од 20.09.2024. године), а сагласно одредбама Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“ бр. 135/04, 36/09, 36/09- др. закон, 72/09- др. закон, 43/11- одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18- др. закон, 95/18- др. закон и 94/24- др. закон) и Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“ бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18- др. закон и 35/23) као и Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 95/24), Сенат Државног универзитета у Новом Пазару је на седници одржаној дана 29.05.2025. године донео

ОДЛУКУ

- I. УСВАЈА СЕ *Правилник о управљању отпадом Државног универзитета у Новом Пазару.*
- II. Одлука ступа на снагу даном доношења.

Образложење

Правни основ за доношење ове одлуке садржан је у одредбама члана 65. Закона о високом образовању и члана 79. Статута Државног универзитета у Новом Пазару којима је прописана надлежност у остваривању функције највишег стручног органа високошколске установе - Сената универзитета. Из Закона о управљању отпадом произилазе опште обавезе Универзитета при управљању отпадом што је делатност од општег интереса, а подразумева спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, одлагања и уступања на даљи третман овлашћеним организацијама, укључујући надзор над тим. Општа правила поступања са опасним отпадом регулисана су Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада.

Сенат Државног универзитета у Новом Пазару је разматрао предложен текст Правилника о управљању отпадом Државног универзитета у Новом Пазару, те донео одлуку као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Проф. др Зана Долићанин, ректор

Одлуку сачинила:

Данка Миљковић, мастер правник

Број: 691/25

Датум: 29.05.2025. године

На основу одредби Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/2009-115, 88/2010-170, 14/2016-17, 95/2018-267 (др. закон), 35/2023-68), Сенат Државног универзитета у Новом Пазару, на седници одржаној 29.05.2025. године, доноси

ПРАВИЛНИК О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ ДРЖАВНОГ УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ ПАЗАРУ

ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Овај документ дефинише активности које се спроводе у циљу управљања отпадом на Државном универзитету у Новом Пазару, на начин да се смањи настајање отпада, односно оствари поновна употреба и рециклажа отпада, у складу са Законом о управљању отпадом.

ДЕФИНИЦИЈЕ

Амбалажа јесте производ направљен од материјала различитих својстава, који служи за смештај, чување, руковање, испоруку, представљање робе и заштиту њене садржине, а укључује и предмете који се користе као помоћна средства за паковање, умотавање, везивање, непропусно затварање, припрему за отпрему и означавање робе. Амбалажа може бити:

- примарна амбалажа као најмања амбалажна јединица у којој се производ продаје коначном купцу;
- секундарна амбалажа као амбалажна јединица која садржи више производа у примарној амбалажи са наменом да на продајном месту омогући груписање одређеног броја јединица за продају, без обзира да ли се продаје крајњем кориснику или се користи за снабдевање на продајним местима. Ова амбалажа се може уклонити са производа без утицаја на његове карактеристике;
- терцијарна (транспортна) амбалажа намењена за безбедан транспорт и руковање производа у примарној или секундарној амбалажи. Ова амбалажа не обухвата контејнере за друмски, железнички, водни или ваздушни транспорт.

Власник отпада јесте произвођач отпада, лице које учествује у промету отпада као

посредни држалац отпада, правно или физичко лице које поседује отпад.

Дозвола јесте решење надлежног органа којим се правном или физичком лицу одобрава сакупљање, транспорт, увоз, извоз и транзит, складиштење, третман или одлагање отпада и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину.

Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом и подразумева:

- превенцију стварања отпада и редукацију, односно смањење коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика насталог отпада;
- поновну употребу, односно поновно коришћење производа за исту или другу намену;
- рециклажу, односно третман отпада ради добијања сировине за производњу истог или другог производа;
- искоришћење, односно коришћење вредности отпада (компостирање, спаљивање уз искоришћење енергије и др.) и
- одлагање отпада депоновањем или спаљивање без искоришћења енергије.

Карактеризација отпада јесте поступак испитивања којим се утврђују физичко-хемијске, хемијске и биолошке особине и састав отпада, односно одређује да ли отпад садржи или не садржи једну или више опасних карактеристика.

Класификација отпада јесте поступак сврставања отпада на једну или више листа отпада које су утврђене посебним прописом, а према његовом пореклу, саставу и даљој намени.

Неопасан отпад јесте отпад који нема карактеристике опасног отпада.

Одлагање отпада јесте било који поступак одлагања или поступања са отпадом, уколико не постоје могућности регенерације, рециклаже, прераде, директног поновног коришћења или употребе алтернативних извора енергије у складу са D листом.

Опасан отпад јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован.

Отпад јесте свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада (Q листа) који власник одбацује, намерава или мора да одбаци, у складу са законом.

Постројење за управљање отпадом јесте стационарна техничка јединица за складиштење, третман или одлагање отпада, која заједно са грађевинским делом чини технолошку целину.

Произвођач отпада јесте привредно друштво, предузеће или друго правно лице, односно предузетник, чијом активношћу настаје отпад и/или чијом активношћу претходног третмана, мешања или другим поступцима долази до промене састава или природе отпада.

Управљање амбалажним отпадом јесте планирање и организовање активности везаних за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање амбалажног отпада, укључујући надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања;

Управљање отпадом јесте спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања.

ОДГОВОРНОСТ

Примарну одговорност за примену овог Правилника има ректор Државног универзитета у Новом Пазару, секундарну лица одговорна за управљање отпадом у установи, а терцијарну сви запослени у установи.

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Управљање отпадом на Универзитету спроводи се превасходно у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/2009-115, 88/2010-170, 14/2016-17, 95/2018-267 (др. закон), 35/2023-68), Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, бр. 56/2010-18, 93/2019-232, 39/2021-5, 65/2024-21), Правилником о управљању медицинским отпадом („Службени гласник РС”, бр. 48/2019-96) и Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС”, бр. 95/2024-69).

ПОСТУПАК

Класификација и карактеризација отпада

Класификација и карактеризација отпада на Универзитету спроводи се у складу са Каталогом отпада садржаном у Правилнику о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, број 56/2010-18, 93/2019-232, 39/2021-5, 65/2024-21).

Класификација отпада врши се одређивањем индексног броја по поступку описаном у Правилнику о категоријама, испитивању и класификацији отпада, као и на основу резултата испитивања отпада овлашћене стручне организације за испитивање отпада, у складу са Законом о управљању отпадом и овим Правилником.

Списак свих врста и категорија отпада који се генеришу на Универзитету, са записом о класификацији, количинама и битним безбедносним карактеристикама, садржан је у Каталогу отпада Државног универзитета у Новом Пазару (хемијски, медицински, амбалажни, комунални и посебни отпад) који ће бити формиран након једне године примене овог Правилника.

Ажурирање Каталога отпада Државног универзитета у Новом Пазару врши се квартално, од стране лица одговорног за управљање отпадом, које о преиспитивању Каталога отпада Универзитета оставља записник састављен у слободној форми, а спроводи га систематизацијом података из Дневних евиденција о отпаду произвођача отпада и Годишњих извештаја о сакупљању отпада.

За сваку компоненту отпада постоји Безбедносни лист - БЛ (*Material Safety Data Sheet - MSDS*) ради олакшаног управљања отпадом. Ови подаци, за постојећи хемијски отпад

Универзитета, чине саставни део Каталога отпада Универзитета.

РАЗВРСТАВАЊЕ ОТПАДА

Разврставање отпада на Универзитету спроводи се у складу са врстама отпада приказаним у Табели 1, на означеним местима која су опремљена одговарајућим кесама и контејнерима, како би се обезбедило успешно разврставање отпада и безбедност лица која у њему учествују.

Табела 1. Разврставање отпада

Врста отпада	Примери	Паковање и обележавање	Пут за третман/одлагање
Хемијски отпад	Хемикалије (киселине, базе, растварачи, реагенси)	Наведено у оквиру дела „Поступак са хемијским отпадом“	Краткотрајно одлагање по врстама хемијског отпада и коначно одлагање спаљивањем или физичко-хемијским третманом, по уговору са субјектом овлашћеним за преузимање хемијског отпада који ће благовремено и по потреби бити ангажован у складу са Законом о јавним набавкама
Медицински отпад	Засејане микробиолошке подлоге, потенцијално инфективан и инфективан медицински отпад, културе и материјал који садржи инфективне агенсе; опрема и прибор који је био у контакту са инфективним материјалом, ткива, органи, делови тела, крв и други секретри и/или екскрети итд.	Управљање медицинским отпадом регулисано је Планом управљања медицинским отпадом на Државном универзитету у Новом Пазару који се налази у Прилогу 1 овог Правилника	
Комунални отпад	Узорци хране, неконтаминирана комунална амбалажа која се не рециклира, итд.	Кесе црне боје	Комунална депонија, по уговору о преузимању комуналног отпада са ЈКП Градска чистоћа Нови Пазар
Амбалажни отпад	Амбалажа од набавке хемикалија за потребе лабораторија и комунални амбалажни отпад	Наведено у оквиру дела „Поступак са амбалажним отпадом“	
Посебан отпад	Одбачени папир и картон; електрична и електронска опрема итд.	Наведено у оквиру дела „Поступак са посебним отпадом“ Управљање посебним отпадом од електричне и електронске опреме регулисано је посебним актом установе	

ПОСТУПАК СА ХЕМИЈСКИМ ОТПАДОМ

Идентификација и разврставање хемијског отпада

Примарна места настајања хемијског отпада су наставне и научноистраживачке лабораторије Универзитета.

При разврставању хемијски отпад се класификује као опасан, изузев компоненти за које је познато да не представљају опасност по здравље људи и/или животну средину. Опасан отпад се одређује према карактеристикама отпада које га чине опасним (Н листа) и компонентама отпада због којих се отпад сматра опасним (С листа), сходно Правилнику о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

Разврставање хемијског отпада

У лабораторијама Универзитета у којима се генерише хемијски отпад, он се разврстава према следећим врстама:

- Угљоводоници;
- Халогеновани растварачи;
- Тешки метали;
- Пестициди;
- Органске киселине;
- Неорганске киселине;
- Базе;
- Оксидујућа средства;
- Остале супстанце (неорганске);
- Остале супстанце (органске) и
- Органски растварачи.

Разврставање, односно сакупљање хемијског отпада према наведеним врстама и категоријама, врши се у посудама за складиштење (специјална бурад од материјала који не ступа у интеракције са датим отпадом). Бурад за прикупљање хемијског отпада су јасно обележена за сваку дефинисану врсту отпада и налазе се у Складишту хемијског отпада, означеног налепницом Складиште хемијског отпада. Ова места су означена налепницом Разврставање хемијског отпада.

Хемикалије којима истекне рок или престану да буду употребљиве из неког другог разлога остављају се у оригиналној амбалажи и у том облику привремено складиште у Складишту хемијског отпада. У истом складишту, складишти се и опасан хемијски отпад недовољно испитаних особина или потпуно непознат хемијски отпад.

Идентификацију и разврставање хемијског отпада врши лице које је задужено за управљање отпадом у установи.

Универзитет именује квалификовано лице које је одговорно за поступање са опасним отпадом и које треба контактирати уколико постоје недоумице при разврставању опасног хемијског отпада.

Сакупљање, паковање и обележавање хемијског отпада

Сакупљање и паковање опасног хемијског отпада који се генерише током обављања

делатности на Универзитету врши у посудама за складиштење тако да запремина и тежина паковања буду ограничене до максималне адекватне количине, назначене на свакој посуди.

Посуде за складиштење, односно сакупљање и паковање опасног хемијског отпада јасно и видљиво се обележавају налепницом, према наведеним врстама отпада.

Посебне врсте упакованог опасног хемијског отпада (хемикалије којима је истекао рок или су престале да буду употребљиве из неког другог разлога) треба да буду обележене налепницом која садржи следеће податке:

- упозорење: ОПАСАН ОТПАД на српском и енглеском језику;
- индексни број и назив отпада из Каталога отпада, у складу са посебним прописом;
- Y ознаку према Листи категорија или сродних типова опасног отпада према њиховој природи или активности којом се стварају (Y листа), у складу са посебним прописом;
- C ознаку према Листи компоненти отпада који га чине опасним (C листа), у складу са посебним прописом;
- H ознаку према Листи карактеристика отпада које га чине опасним (H листа), у складу са посебним прописом;
- податке о власнику отпада који је паковао отпад: назив, седиште, телефон/факс, датум паковања, име и презиме квалификованог лица одговорног за стручни рад;
- физичко својство отпада: прах, чврста материја, вискозна материја, паста, муљ, течна материја, гасовита материја, остало из Извештаја о испитивању отпада, у складу са посебним прописом;
- количина садржана у паковању, а ако је групно паковање, онда и количина за сваки појединачни пакет и
- НАПОМЕНА: Овде се уписују остали подаци које су битни при руковању опасним отпадом, а тичу се начина руковања наведеним отпадом којим се обезбеђује најмањи ризик и безбедност од загађења, опасности и негативних утицаја на живот и здравље људи и животне средине и у зависности од намене отпада.

Попуњавање садржаја налепнице за сваку посебну врсту упакованог опасног хемијског отпада врши квалификовано лице које је одговорно за поступање са опасним отпадом, региструјући врсту и карактеристике отпада и у excel фајл Каталог отпада Универзитета у sheet-у Постојећи хемијски отпад. Налепница мора да буде заштићена материјалом који је отпоран на атмосферске и спољашње утицаје и опасан отпад који је упакован. Она се фиксира на паковање тако да се текст може прочитати хоризонтално када је паковање у нормалном положају.

Формат и димензије налепнице:

Величина паковања изражена у литрима	Формат и димензије налепнице
до 3 l	A8 (74 x 52 mm)
3 - 50 l	A7 (105 x 74 mm)
50 - 200 l	A6 (148 x 105 mm)
200 - 500 l	A5 (210 x 148 mm)
преко 500 l	A4 (297 x 210 mm)

Евидентирање хемијског отпада

Евиденција о отпаду се води на дневном нивоу, тј. у моменту настајања отпада.

Лице које одлаже хемијски отпад том приликом води дневну евиденцију на обрасцу ДЕО1, а у складу са Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 7/2020-6, 79/2021-87).

У случају дилема при попуњавању обрасца ДЕО1, као и у случају недоумица при разврставању и обележавању опасног хемијског отпада, контактира се квалификовано лице које је одговорно за поступање са опасним отпадом.

Обрасци ДЕО1 су доступни у Складишту хемијског отпада и Складишту неопасног отпада (за амбалажни комунални отпад, комунални отпад и посебни отпад).

Складиштење и одлагање хемијског отпада

Хемикалије којима је истекао рок или које су престале да буду употребљиве из неког другог разлога (промењен изглед, непознате због одсуства налепнице и сл.) остављају се у оригиналној амбалажи и у том облику складиште најдуже 12 месеци од дана привременог одлагања у Складишту хемијског отпада.

Пристап Складишту хемијског отпада дозвољен је именованом квалификованом лицу које је одговорно за поступање са опасним отпадом и оно се евидентира на обрасцу Евиденција боравка у Складишту хемијског отпада.

За одлагање и евидентирање опасног хемијског отпада на обрасцу ДЕО1 у Складишту хемијског отпада одговорно је квалификовано лице које је одговорно за поступање са опасним отпадом приликом привременог складиштења.

Посуде у којима је ускладиштен опасан отпад, а у чијој близини се налазе посуде за складиштење опасног отпада чији је садржај некомпатибилан, заштићене су и одвојене преградом, поштујући познавање некомпатибилности појединих врста хемикалија, које су приказане у Табели 2.

Складиштење отпада у течном стању се врши у посуди за складиштење која је обезбеђена непропусном танкваном, која може да прими целокупну количину отпада у случају удеса (процуривања).

Опасан отпад непознатих или недовољно испитаних особина, до прибављања лабораторијског извештаја о испитивању отпада, привремено се складишти на безбедан начин, одвојено од осталог разврстаног опасног отпада, на месту означеном налепницом Неиспитан опасан хемијски отпад.

Испитивање отпада врши се ангажовањем за ту намену, акредитоване лабораторије.

Коначно одлагање хемијског и опасног хемијског отпада подразумева ангажовање правног лица овлашћеног за прекогранично кретање, третман и одлагање отпада.

Приликом преузимања отпада намењеног прекограничном кретању лице одговорно за управљање отпадом на Универзитету попуњава Документ о кретању отпада или Документ о кретању опасног отпада, у складу са Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање ("Службени гласник РС", број 114/2013-177) и Правилником о

обрасцу документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање ("Службени гласник РС", број 114/2013-177).

Амбалажни отпад на Универзитету третира се на начин описан у делу овог Правилника који описује управљање амбалажним отпадом (део Поступак са амбалажним отпадом).

Табела 2. Списак неких хемикалија и њихових некомпатибилности

	Неорганске киселине	Оксидујуће киселине	Органске киселине	Алкалије (базе)	Оксиданси	Неоргански отрови	Органски отрови	Хемикалије реактивне са водом	Органски растварачи
Неорганске киселине			X	X		X	X	X	X
Оксидујуће киселине			X	X		X	X	X	X
Органске киселине	X	X		X	X	X	X	X	
Алкалије (базе)	X	X	X				X	X	X
Оксиданси			X				X	X	X
Неоргански отрови	X	X	X				X	X	X
Органски отрови	X	X	X	X	X	X			
Хемикалије реактивне са водом	X	X	X	X	X	X			
Органски растварачи	X	X		X	X	X			

X = некомпатибилно, не чувати заједно

ПОСТУПАК СА МЕДИЦИНСКИМ ОТПАДОМ

Управљање медицинским отпадом регулисано је Планом управљања медицинским отпадом на Државном универзитету у Новом Пазару који се налази у Прилогу 1 овог Правилника.

ПОСТУПАК СА АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

На универзитету се генерише амбалажни отпад настао континуираном набавком хемикалија за потребе лабораторија и комунални амбалажни отпад.

Амбалажни отпад за паковање хемикалија

Континуирана набавка различитих хемикалија за потребе универзитета подразумева да се од произвођача/увозника/испоручиоца остварује достава роба (хемикалија) у различитим

врстама амбалаже:

- папирна или картонска амбалажа, као секундарна амбалажа;
- пластична, као примарна амбалажа и
- стаклена, као примарна амбалажа.

Испоручиоци хемикалија од којих исте набавља Универзитет, сходно члану 18. Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС”, број 36/2009-135, 95/2018-267 (др. закон)), бесплатно преузимају отпад од секундарне или терцијарне амбалаже на захтев крајњег корисника.

Испоручиоци хемикалија дужни су да, на захтев крајњег корисника, бесплатно преузму амбалажни отпад који није комунални отпад, а потиче од примарне амбалаже, уколико за такву амбалажу није прописан посебан начин преузимања и сакупљања. Примарна амбалажа (стаклене и пластичне боце) се, по искоришћењу, одлаже са намером да је, сходно члану 18. Закона о амбалажи и амбалажном отпаду, испоручилац роба бесплатно накнадно преузме.

Искоришћене (а контаминирани) примарне амбалажне јединице се до преузимања од стране испоручиоца привремено краткотрајно одлажу у Складишту хемијског отпада, у простору означеном налепницом Одложени амбалажни отпад, уз претходно разврставање по испоручиоцима хемикалија. Одлагање примарне амбалаже врши лице одговорно за складиштење хемикалија у установи. Одложена примарна амбалажа се евидентира на обрасцу Евиденција о привременом одлагању и преузимању амбалажног отпада, по испоручиоцима. Приликом коначног преузимања примарне амбалаже од стране испоручиоца на истом обрасцу се бележи и њено преузимање. Евиденцију врши лице одговорно за управљање отпадом у установи.

Преузимање примарног и секундарног амбалажног отпада од стране испоручиоца хемикалија евидентира се на обрасцу Документ о преузимању амбалажног отпада, а у складу са Правилником о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Службени гласник РС”, број 21/2010-34, 10/2013-306, 44/2018-27 (др. закон), 14/2024-81). Евиденцију врши лице одговорно за управљање отпадом у установи.

Комунални амбалажни отпад

Остале врсте амбалажног отпада на Универзитету третирају се као комунални амбалажни отпад.

Рециклирање комуналног амбалажног отпада

Одлагање неких врста комуналног амбалажног отпада подразумева рециклирање, и то:

- папирни или картонски амбалажни отпад;
- пластични амбалажни отпад;
- стаклени амбалажни отпад и
- метални амбалажни отпад.

Наведене врсте комуналног амбалажног отпада се разврставају у посебно обележене контејнере намењене за рециклажу.

За одлагање, односно рециклирање ових врста отпада склапа се уговор са овлашћеним и

сертификованим оператером.

Евиденција о преузимању наведених врста комуналног амбалажног отпада води се на обрасцу Евиденција преузимања комуналног амбалажног отпада.

Евиденцију врши лице одговорно за управљање отпадом у установи.

Одлагање комуналног амбалажног отпада

Остале врсте комуналног амбалажног отпада за које не постоје склопљени уговори о преузимању у сврху рециклаже мере се и пакују у црне кесе за одлагање комуналног отпада, евидентирају као комунални отпад, на обрасцу Евиденција комуналног отпада.

Одлагање комуналног амбалажног отпада врше запослена лица Универзитета задужена за одржавање хигијене.

ПОСТУПАК СА КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ

Комунални отпад на Универзитету генерише се у свим организационим јединицама Универзитета (канцеларије, ходници и друге просторије).

Комунални отпад генеришу сви запослени у установи и одлажу га у канте за смеће које се налазе у свим просторијама Универзитета.

Запослена лица Универзитета задужена за одржавање хигијене, једном дневно, преузимају садржину канти за смеће из свих просторија у црне кесе за одлагање на комуналну депонију. Евидентирање одлагања комуналног отпада врши се на обрасцу Евиденција комуналног отпада.

Запослена лица Универзитета задужена за одржавање хигијене су дужна да у евиденциони лист одлагања комуналног отпада упишу претходно измерену масу комуналног отпада.

ПОСТУПАК СА ПОСЕБНИМ ОТПАДОМ

Под посебним отпадом, у смислу овог Правилника, сматрају се:

- Одбачени папир, картон, старе књиге;
- Одбачена електрична и електронска опрема (стари рачунари, штампачи, скенери, кертрици и сл.);
- Одбачена електрична и електронска опрема (стара бела техника и сл.);
- Одбачена опрема која садржи хлорофлуороугљоводонике (стари фрижидери и замрзивачи);
- Флуоресцентне цеви и други сличан отпад који не садржи живу (стара расвета).

Одлагање посебног отпада

Посебни отпад се привремено одлаже у наменској просторији, на месту обележеном налепницом Складиште неопасног отпада, где се евидентира на обрасцу Евиденција посебног отпада. Евиденцију посебног отпада спроводи лице одговорно за управљање отпадом у установи.

За коначно одлагање посебног отпада склапају се уговори са овлашћеним сертификованим оператерима. Евиденција о преузимању наведених врста посебног отпада води се на обрасцу Евиденција преузимања посебног отпада, по оператерима са којима постоје уговори о преузимању. Евиденцију врши лице одговорно за управљање отпадом у установи.

Управљање посебним отпадом од електричне и електронске опреме регулисано је посебним актом установе.

КРЕТАЊЕ ОТПАДА

Кретање отпада кроз Универзитет спроводи се на основу уговора склопљених са субјектима који су овлашћени за управљање опасним отпадом.

Кретање отпада евидентира се на обрасцу Документ о кретању отпада, а у складу са Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање.

Кретање опасног отпада у установи спроводи се на основу уговора склопљених са субјектима који су овлашћени за управљање опасним отпадом.

Кретање опасног отпада евидентира се на обрасцу Документ о кретању опасног отпада, а у складу са Правилником о обрасцу документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање.

ИЗВЕШТАВАЊЕ

Лице одговорно за управљање отпадом у установи у обавези је да изради Годишњи извештај о отпаду произвођача отпада (образац ГИО1), а у складу са Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Службени гласник РС”, број 7/2020-6, 79/2021-87).

На основу Годишњег извештаја могу се проценити очекиване количине хемијског отпада које настају у установи на годишњем нивоу, као неопходан елемент за састављање Плана управљања отпадом, сходно Закону о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/2009-115, 88/2010-170, 14/2016-17, 95/2018-267 (др. закон), 35/2023-68).

Евиденције о отпаду чувају се у поседу универзитета најмање десет година.

ЗАПИСИ

Назив записа	Ознака	Место чувања	Време чувања
Каталога отпада Универзитета	слободна форма	Лице одговорно за управљање отпадом у установи	10 година
Дневна евиденција о отпаду произвођача отпада	образац ДЕО1, преузети из Правилника		
Годишњи извештај о отпаду произвођача отпада	образац ГИО1, преузети из Правилника		
Евиденција боравка у Складишту	слободна форма		

<i>хемијског отпада</i>			
<i>Документ о кретању отпада</i>	преузети из Правилника		
<i>Документ о кретању опасног отпада</i>	преузети из Правилника		
<i>Захтев за деконтаминацију узорка</i>	слободна форма		
<i>Дневник евиденције и обраде микробиолошког отпада</i>	слободна форма		
<i>Месечни биланс отпада</i>	слободна форма		
<i>Контрола рада аутоклава</i>	слободна форма		
<i>Документ о преузимању амбалажног отпада</i>	преузети из Правилника		
<i>Евиденција о привременом одлагању и преузимању амбалажног отпада</i>	слободна форма		
<i>Евиденција комуналног амбалажног отпада</i>	слободна форма		
<i>Евиденција преузимања комуналног амбалажног отпада</i>	слободна форма		
<i>Евиденција комуналног отпада</i>	слободна форма		

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА ДУНП

Проф. др Зана Долићанин

ПРИЛОГ 1.

**ПЛАН УПРАВЉАЊА МЕДИЦИНСКИМ ОТПАДОМ НА ДРЖАВНОМ
УНИВЕРЗИТЕТУ У НОВОМ ПАЗАРУ**

Овај План се односи на управљање медицинским отпадом на Државном универзитету у Новом Пазару. Укључује поступке и одговорности раздвајања, паковања, обележавања, привременог складиштења и транспорта медицинског отпада који се ствара у наставним и научноистраживачким лабораторијама. Правилним управљањем медицинским отпадом доприноси се заштити и унапређењу здравља, како запослених на Државном универзитету у Новом Пазару, тако и целокупне популације, као и заштити и очувању животне средине. План је усклађен са законским регулативама Републике Србије, могућностима и потребама Државног универзитета у Новом Пазару.

У лабораторијама Државног универзитета у Новом Пазару за потребе наставе и научноистраживачког рада користе се хумана и анимална ткива, културе хуманих ћелијских линија и микроорганизама.

Поступци и одговорности управљања медицинским отпадом у оквиру овог Плана усклађени су са Законом о управљању отпадом (Службени гласник РС, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023), Правилником о управљању медицинским отпадом (Службени гласник РС, бр. 48/2019) и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024) и не примењују се на управљање радиоактивним медицинским отпадом и другим врстама медицинског отпада чије је управљање одређено посебним прописима.

Медицински отпад јесте отпад који настаје из објеката у којима се обавља здравствена заштита људи или животиња и/или са других места у којима се пружају здравствене и друге услуге (из дијагностике, експерименталног рада, лабораторија, чишћења, одржавања и дезинфекције простора и опреме), а обухвата неопасан и опасан медицински отпад, и то:

- **неопасан медицински отпад** који није загађен опасним или другим материјама, а који је по свом саставу сличан комуналном отпаду (биоразградив и др.);
- **опасан медицински отпад** који захтева посебно поступање, односно који има једну или више опасних карактеристика које га чине опасним отпадом, и то: патоанатомски отпад, оштри предмети, отпад загађен крвљу и телесним течностима, инфективни, и потенцијално инфективни отпад, остали опасан медицински отпад (хемијски отпад, отпад са високим садржајем тешких метала).

Категоризација медицинског отпада

Категоризација медицинског отпада који настаје на Државном универзитету у Новом Пазару извршена је на основу Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024). Према овом Правилнику, медицински отпад се класификује у групу 18 Каталога отпада. Категорије медицинског отпада које настају у току наставне и научноистраживачке активности у лабораторијама Државног универзитета у Новом Пазару приказане су у Табели 1.

Табела 1. Категорије медицинског отпада који настаје на Државном универзитету у Новом Пазару.

Индексни број отпада	Опис категорије отпада	Ознаке за N листу опасности
18	отпади од здравствене заштите људи и животиња и/или с тим повезаног истраживања (изузев отпада из кухиња и ресторана који не долази од непосредне здравствене заштите)	
18 01 02	делови тела и органи укључујући и кесе са крвљу и крвне продукте (изузев 18 01 03)	V125
18 01 03*	отпади чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције	V125: H9
18 02 02*	отпад чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције	V128: H9
18 02 03	отпади чије сакупљање и одлагање не подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције	V128

Највећа количина медицинског отпада која настаје у лабораторијама је потенцијално инфективни и инфективни отпад (18 01 03 и 18 02 02), чије сакупљање и одлагање подлеже посебним захтевима због спречавања инфекције. Отпад који представља ризик од инфекције или телесног оштећења укључује: потрошни пластични материјал контаминиран хранљивим медијумима током рада са културама хуманих ћелијских линија; узорке хуманог и анималног ткива; оштре предмете (игале и ланцете) контаминирани хуманом или анималном крвљу. Инфективни отпад укључује: културе микроорганизама (бактерије и гљиве), хранљиве подлоге и потрошни пластични материјал контаминиран микроорганизама.

Паковање, обележавање, привремено складиштење и транспорт медицинског отпада

Разврстани медицински отпад пакује се, обележава и привремено складишти у складу са прописом којим се уређује начин складиштења, паковања и обележавања опасног отпада садржаног у оквиру Правилника о управљању медицинским отпадом (Службени гласник РС, бр. 48/2019). У зависности од врсте медицинског отпада, паковање се врши и на следећи начин:

1. комунални (кућни) отпад - у кесе црне боје;
 2. оштри предмети контаминирани крвљу - у контејнере жуте боје;
 3. отпад контаминиран крвљу и телесним течностима - у дупле кесе или контејнере жуте боје;
 4. потенцијално инфективни и инфективни отпад - у кесе или контејнере жуте боје.
- Кесе и контејнери за паковање медицинског отпада постављају се на месту настанка отпада, односно у наставним и научноистраживачким лабораторијама.
 - Кесе и контејнери жуте боје се пуне највише до $\frac{3}{4}$, после чега се затварају и истовремено замењују новом амбалажом. Наставно и истраживачко особље ангажовано у раду лабораторија одговорно је за паковање и замену амбалаже.
 - Једном затворене кесе и контејнери не могу се поново отворити. Медицински отпад у течном стању пакује се у контејнере жуте боје, који се чврсто затварају како би се спречило изливање.
 - Кесе и контејнери жуте боје сачињени су од материјала отпорног на физичке, хемијске, биолошке и друге особине отпада упакованог у њима, као и на дејство физичких и хемијских агенаса спољне средине, тако да се при руковању на начин прописан законом којим се уређује

управљање отпадом, спречава њихово оштећење и угрожавање здравља људи и животне средине. Набављају се од фирми које су овлашћене за продају амбалаже за паковање медицинског отпада.

- На разврстан и упакован медицински отпад стављају се налепнице жуте боје, димензија 50 mm x 75 mm, које садрже следеће податке:
 1. симбол за означавање отпада,
 2. датум настанка отпада,
 3. индексни број и назив врсте отпада према Каталогу отпада,
 4. место настанка отпада (назив лабораторије),
 5. количина отпада (у моменту преузимања),
 6. име лица које попуњава налепницу.

Изглед налепнице за обележавање медицинског отпада:

ОПАСНОСТ I ИНФЕКТИВАН ОТПАД	
Место настанка отпада (назив произвођача инфективног отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава декларацију:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом: 18 01 03 ОТПАДИ ЧИЈЕ САКУПЉАЊЕ И ОДЛАГАЊЕ ПОДЛЕЖЕ ПОСЕБНИМ ЗАХТЕВИМА ЗБОГ СПРЕЧАВАЊА ИНФЕКЦИЈЕ	

Упакован и обележен медицински отпад се по потреби износи из лабораторија и привремено складишти у жути контејнер са поклопцем.

Жути контејнер за привремено складиштење медицинског отпада смештен је у посебно одвојеном и ограђеном простору, са јасно и видљиво означеним натписом о називу простора, као и упозорењем о могућности угрожавања здравља људи.

Контејнер, као и простор у коме се налази су закључани, чиме се спречава приступ неовлашћеним лицима, као и животињама и другим преносиоцима инфективних агенаса.

Упакован, обележен и привремено складиштен медицински отпад сакупља се и транспортује специјалним возилима за транспорт медицинског отпада од Државног универзитета у Новом Пазару, који не врши третман сопственог отпада, до оператера постројења за третман отпада (*Општа болница Нови Пазар*).

Преузимање и транспорт медицинског отпада врши се у складу са прописима о управљању отпадом и прописима о транспорту опасних материја.

Државни универзитет у Новом Пазару има закључен уговор о преузимању и транспорту медицинског отпада са Општом болницом Нови Пазар, која је референтна за транспорт и третман медицинског отпада.

Лице запослено на Државном универзитету у Новом Пазару, овлашћено за управљање медицинским отпадом, врши предају медицинског отпада овлашћеном представнику Опште болнице Нови Пазар, који је задужен за његово сакупљање и транспорт, у складу са важећим прописима.

Предаја медицинског отпада документује се потписом овлашћених лица са обе стране, уз пратећу документацију у којој се наводе датум предаје, количина, категорија отпада и подаци о предаваоцу и примаоцу отпада.

Лице надлежно за управљање медицинским отпадом на Државном универзитету у Новом Пазару води и чува евиденцију о предаји медицинског отпада Општој болници Нови Пазар. Такође, надлежно лице за управљање медицинским отпадом уноси податке о кретању медицинског отпада у Информациони систем Агенције за заштиту животне средине (SEPA), у складу са важећим прописима.

Надлежно лице одговорно за управљање медицинским отпадом на Државном универзитету у Новом Пазару има високу стручну спрему из поља природно-математичких или медицинских наука, а именује га ректор из реда ненаставног особља.

Наставно и ненаставно особље, као и студенти Државног универзитета у Новом Пазару дужни су да се придржавају Плана управљања медицинским отпадом.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Проф. др Зана Долићанин, ректор